

dosarul nr. 2ra-737/19

prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul central (M. Grosu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Namjiu Vasile, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Namjiu Vasile împotriva lui Ciubotaru Vladimir cu privire la rezilierea contractului de donație și la acțiunea reconvențională depusă de Ciubotaru Vladimir împotriva lui Namjiu Vasile cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Namjiu Vasile și apelul incident declarat de Ciubotaru Vladimir, casate încheierea din 08 august 2018 și hotărârea din 10 august 2018 ale Judecătoriei Strășeni cu emiterea unei noi hotărâri

c o n s t a t ă

La 16 februarie 2018 Namjiu Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ciubotaru Vladimir, prin care a solicitat rezilierea contractului de donație.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 18 august 2006, fratele soției, Ciubotaru Gheorghe, fiind reprezentat în baza procurii de către soția acestuia, Namjiu Vera, i-a donat un teren cu destinație construcție cu suprafața de 0,0601 ha cu nr. cadastral xxxxx amplasat în or. Strășeni str. L. Severin, 28.

Acesta, ulterior a donat terenul pârâtului Ciubotaru Vladimir care este alt frate al soției, cu condiția ca acesta să construiască pe terenul dat o casuță în care să locuiască reclamantului cu soția sa, iar după decesul lor, bunurile imobile, terenul și casuța, să îi rămână în proprietate pârâtului.

În același contract este menționat că pârâtul va construi casuța până la 25 decembrie 2016 și dacă nu construiește în termenul indicat, restituie reclamantului terenul, adică contractul de donație poate fi reziliat. A susținut reclamantul că în pofida acestor circumstanțe, pârâtul în prezent nu dorește benevol să rezilieze contractul de donație.

A menționat reclamantul că în baza contractului numit, el și Ciubotaru Vladimir au întocmit și o recipisă adăugătoare (scrisă de mână), în care ultimul și-a exprimat acordul că până la 25 decembrie 2016 construiește o casuță în care o să

locuiască reclamantul și soția sa, până la decesul lor, iar pârâtul va dispune de acest teren.

Pe parcursul examinării cauzei, la 08 august 2018, Ciubotaru Vladimir a înaintat cerere reconvențională împotriva lui Namjiu Vasile, prin care a solicitat restituirea cheltuielilor de judecare suportate în cadrul actualului proces.

În motivarea acțiunii reconvenționale pârâtul a susținut că a suportat cheltuieli pentru transport de deplasare la ședințele de judecată din 02 mai 2018 în sumă de 6052 ruble rusești, 1820 de lei și din 25 iunie 2018 în sumă de 9504 ruble rusești, precum și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5900 de lei.

Prin încheierea din 08 august 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, a fost respinsă cererea de recuzare înaintată de Namjiu Vasile judecătorului Grosu Mihaela.

Prin hotărârea din 10 august 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul central acțiunea inițială a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, iar acțiunea reconvențională depusă de Ciubotaru Vladimir a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Namjiu Vasile cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 de lei și taxa de stat proporțional părții admisă în mărime de 150 de lei. În rest pretențiile din cererea reconvențională au fost respinse.

Namju Vasile a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia în partea respingerii acțiunii inițiale cu emiterea unei noi hotărâri de admiterea a acțiunii inițiale.

Ciubotaru Vladimir a depus apel incident, solicitând casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii reconvenționale.

Prin decizia din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Namjiu Vasile și apelul incident depus de Ciubotaru Vladimir, casate încheierea din 08 august 2018, prin care a fost respinsă cererea de recuzare și hotărârea din 10 august 2018 ale Judecătoriei Strășeni, sediul central cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a fost respinsă acțiunea inițială și a fost admisă parțial acțiunea reconvențională; s-a încasat în folosul lui Ciubotaru Vladimir din contul lui Namjiu Vasile cheltuielile de judecată suportate de primul în sumă de 15 556 de ruble FR, echivalent în MDL la data executării hotărârii conform cursului stabilit de BNM și în sumă de 1000 de lei pentru asistența juridică acordată în actuala pricină. În rest, cerința de compensare a cheltuielilor de judecată a fost respinsă.

Întru casarea încheierii de recuzare, instanța de apel a menționat că potrivit materialelor pricinii, Namjiu Vasile la 07.08.2018 a înaintat recuzare judecătorului care judecă pricina, Mihaela Grosu, deoarece aceasta este fiica avocatului M.Gavriliță, care a acordat asistență juridică în acest proces părții oponente, fapt confirmat prin dispoziția de plată prezentată de Ciubotaru Vladimir pentru a confirma pretențiile sale de încasare a cheltuielilor de judecată.

Astfel, Colegiul a conchis că potrivit bonului de plată seria PL nr. 708513 din 09 iunie 2018, avocatul M.Gavriliță a acordat asistență juridică lui Ciubotaru Vladimir în actualul proces, ultimul anexând respectivul înscris în calitate de probă, pentru a demonstra necesitatea încasării cheltuielilor sale de judecată. Faptul, că avocatul M.Gavriliță este tatăl judecătorului care judecă pricina, Mihaela Grosu, a fost confirmat de ambele părți ale procesului, cum și prin încheierea instanței prin

care s-a respins cererea de recuzare. La capitolul dat Colegiul a menționat că instanța de judecată care a examinat cererea de recuzare incorect și contrar prevederilor legale a respins cererea de recuzare, invocând în acest sens motive formale și, anume, că nu a constatat temeiurile consemnate la art. 50 Cod de procedură civilă. Cu toate că însăși partea Ciubotaru Vladimir a prezentat înscrisul, care demonstrează contrariul și, anume, că avocatul M.Gavriliță a acordat asistență juridică lui Ciubotaru Vladimir și, că primul este tatăl judecătorului care judecă pricina. Situația descrisă a impus necesitatea anulării încheierii prin care s-a respins cererea de recuzare și ca consecință și anularea hotărârii pronunțate în speță, cauza urmând a fi rejudecată în fond și pronunțată o nouă hotărâre.

Cu referire la obiectul nemijlocit al litigiului, Colegiul a considerat necesar a respinge pretențiile lui Namjiu Vasile înaintate către Ciubotaru Vladimir privind rezilierea contractului de donație, deoarece situația nu întrunește criteriile legale impuse de normele de drept material în acest sens. Or, după cum a fost indicat anterior, potrivit art. 733 Cod civil contractul nu poate fi altfel reziliat, decât în temeiuri prevăzute de lege sau prin acordul părților. Din materialele speței rezultă, că părțile nu au ajuns la un acord privind rezilierea contractului.

Cu referire la cerințele părților privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel a menționat că instanța de fond incorect nu a încasat de la Namjiu Vasile în folosul lui Ciubotaru Vladimir cheltuielile suportate de acesta pentru deplasare. Or, potrivit înscrisurilor prezentate, ultimul nu se află pe teritoriul Republicii Moldova, fiind nevoit să se deplaseze la ședințele de judecată din Federația Rusă în Republica Moldova, suportând în acest sens cheltuielile corespunzătoare pentru transport.

Instanța de apel a respins compensarea taxei de stat achitate de Ciubotaru Vladimir pentru cerințele de încasare a cheltuielilor de judecată. Or, asemenea pretenții sunt scutite de la plata taxei de stat, iar faptul că Ciubotaru Vladimir incorect a achitat taxa de stat pentru asemenea gen de pretenții nu poate fi pusă în sarcina și vina lui Namjiu Vasile și corespunzător aceste cheltuieli nu pot fi compensate din contul ultimului.

Cu referire la cerința de compensare a cheltuielilor de asistență juridică, Colegiul a considerat că acestea urmează a fi compensate parțial, în sumă de 1000 de lei, fapt ce se datorează modului de pregătire și de reprezentare a părții de către avocați, nivelul și calitatea serviciilor prestate, complexitatea cauzei și durata acesteia.

În final, Colegiul a reiterat că apelurile depuse de ambele părți urmează a fi admise, deoarece instanța de fond a examinat cauza cu admiterea încălcărilor de procedură, care impun anularea atât a hotărârii pronunțate pe fond, cât și a încheierii de respingere a cererii de recuzare, în pricină urmând a fi pronunțată o nouă hotărâre.

La 27 februarie 2019 Namjiu Vasile a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii inițiale și respingerea acțiunii reconvenționale.

În motivarea recursului s-a invocate aplicarea eronată a normelor de drept material. În opinia recurentului instanțele de judecată urmau să ia în considerare prevederile art. 443 Cod civil și art. 369 alin. (2) Cod civil.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul este depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Namjiu Vasile, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Namjiu Vasile, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Namjiu Vasile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Namjiu Vasile se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru